

Tema 2/Forløbsplan: Fattigdom og levevilkår i Danmark ca. 1800-1914 – hvem kæmper for et mere retfærdigt samfund, hvorfor og hvilket samfund kæmper de for? (den helt færdige)

Dato	Tema/indhold	Materialer	Faglige begreber/metoder
23.2.24 Modul 1 2 lek	Hvor befandt din familie sig økonomisk og geografisk omk. 1900? Hvordan var livet på bunden af samfundet i 1900?	DR-serien: Christian 10. og de forsvundne fattigbreve (episode 1, 2, 6) https://www.dr.dk/drtv/serie/christian-10-og-de-forsvundne-fattigbreve_200737 Modul 1: timeplan d. 23.2.24 (se lectio)	
27.2.24 Modul 2 2 lek	Overblik over Danmarkshistorien ca. 1750'erne-1914. Landboreformer + gårdejerklassens fremvækst. Overgang: landbrugsamfund => begyndende industrisamfund. Stor befolkningstilvækst + vandring land til by. Folkelige bevægelser, der kæmper for et mere retfærdigt samfund: 1. Initiativtagere til landboreformerne. 2. De nationalliberale (folkestyre) 3. Bondebevægelsen & Venstre (bedre levekår for gårdejerklassen, politisk indflydelse, kamp med Højre om parlamentarisme) 4. Arbejderbevægelsen & Socialdemokratiet (bedre levekår for arbejder-klassen: løn og arbejdsvilkår samt sociale reformer, fx aldersunderstøttelse til fattige gamle).	Søndberg: "Grundbog til Danmarkshistorien", s. 123-129. DR's historieprogram: "Historien om Danmark – Enevælde og oplysningstid" (afsnit 8) Modul 2: timeplan d. 27.2.24 (se lectio)	

	<p>Socialklasser på landet: Overklasse: Godsejere, gårdmænd, præster Underklasse: husmænd, landarbejdere, tyende</p> <p>Socialklasser i byerne: Overklasse: F.x virksomhedsejere, private næringsdrivende. Underklasse: faglærte arbejdere, ufaglærte arbejdere, subsistensløse.</p>		
7.3.24 Modul 3 2 lek	<p>Overblik over Danmarkshistorien ca. 1780'erne-1914 (fortsat fra d. 27.2.24)</p> <p>Overblik over landboreformerne og sociale klasser på landet i 1800-tallet</p> <p>Levevilkår på bunden af samfunden ude på landet ca. 1850-1900</p>	<p>Ebbe Kühle: Danmarkshistorien i et globalt perspektiv s. 131 (afsnittet 'den danske model) 198-201</p> <p>Danmarkshistorien.dk: Sociale klasser i landbruget i 1800-tallet:</p> <p>Kilde: Brendekilde: "Udslidt", 1889 (maleri)</p> <p>Modul 3: timeplan d. 7.3.24 (se lectio)</p>	
8.3.24 Modul 4 2 lek	<p>Landarbejdernes og tyendets levevilkår på landet</p> <p>Hvilke vilkår levede og arbejdede tyendet og landarbejdere under - og hvordan forsøgte de at kæmpe for et bedre liv...hvad var deres krav?</p> <p>Tyendeloven</p>	<p>Arbejdermuseet.dk: "Landarbejderne":</p> <p>Arbejdermuseet: "History to go - Tyendet" - 4.41 min</p> <p>X Arbejdermuseet: "Andre sider af kvinder og tyendes stemmeret" – undervisningshæfte, s. 28-31</p> <p>Kilde: Tyendeloven, 1854 (i uddrag)</p> <p>Kilde: Uddrag af Danmarks Riges Grundlov, 5. juni 1849. Kapitel IV §§34-36 (Vedr. Valg til Rigsdagen) (se slide 6 i timeplanen d. 8.3.24) (se slide 6 i timeplanen d. 8.3.24)</p> <p>Modul 4: timeplan d. 8.3.24 (se lectio)</p>	Ikke egentlig metode
15.3.2 4 Modul 5 2. lek	<p>Synet på de fattige i 1800-tallet og livet på fattiggårde.</p> <p>En socialdemokratisk kritik af fattigvæsenet</p>	<p>DR - "Historien om de fattige: 1870-1920" - minut 00.00-17.00</p> <p>'Fattiggårde og livet på fattiggårde i 1800-tallet' (Uddrag fra Kühle: "Danmarks</p>	<p>Den funktionelle kildeanalyse (analysemode)</p> <p>Værdigt trængende</p>

		<p>historie i et globalt perspektiv", s. 223-227. Gyldendal 2009.</p> <p>Kilde: Besøg på fattiganstalter. Fra Socialdemokraten d. 19.8.1887 og d. 23.8.1877</p> <p>Kilder Fotografier fra fattiggårde i 1800-tallet (se slide 6-8 i timeplanen d. 20.3.24 / d. 15.3.24)</p> <p>Modul 5: timeplan d. 15.3.24 (se lectio)</p>	Uværdigt trængende
22.3.24 Modul 6 2. lek	<p>Industrialiseringen i DK i 1800-tallet og livet på bunden af samfundet i byen.</p> <p>Hvad karakteriserer industrialiseringsprocessen i DK i 1800-tallet?</p> <p>Hvilke forudsætninger var tilstede i Dk, som muliggjorde industrialiseringen?</p> <p>Hvilke konsekvenser fik industrialiseringen for de forskellige sociale klasser i DK?</p> <p>Livet på bunden af samfundet (i byen)</p>	<p>Kühle, Ebbe: Danmarks historien i et globalt perspektiv, s. 145-150. Gyldendal 2009</p> <p>Enola Holmes (2): visning af uddrag, der foregår på en tændstikfabrik. Tidsinterval: 10:09-13:35</p> <p>Modul 6+7: timeplan d. 22.3.24 (se lectio)</p>	
5.4.24 Modul 7 2 lek	<p>Livet på bunden af samfundet (i byen)</p> <p>I trænede bl.a. at læse to kilder og herefter overveje hvad kilderne var gode til at give viden om. Herefter opstillede I historiefaglige problemstillinger til kilderne (=det funktionelle kildebegreb)</p>	<p>Kühle, Ebbe: Danmarks historien i et globalt perspektiv, s. 202-203, 205-207. Gyldendal 2009</p> <p>X Arbejdermuseet: "København år 1871" fra</p> <p>Engels lov, som er udformet af den tyske økonom Ernst Engel i 1857 (se slide 17 i timeplanen 10.4.24/d. 5.4.24)</p> <p>Kilde: En arbejderfamilies budget i 1872 (se slide 19 i timeplanen 10.4.24/d. 5.4.24)</p> <p>Kilde: Christian Christensen om fattigdom i 1887</p> <p>Modul 6+7: timeplan d. 5.4.24 (se lectio)</p>	<p>Forskellen mellem to vigtige materialetyper i historie: fremstillingsmaterialer versus kilder (se timeplanen d. 10.4.24/d. 5.4.24, slide 21)</p> <p>Den funktionelle kildeanalyse (analysemode)</p> <p>Det funktionelle kildebegreb.</p>
11.4.24	Børns arbejdsforhold i byen i slutningen af 1800-tallet.	<p>Arbejdermuseet: "Børn på fabrik. Baggrunden for den første fabrikslov"</p>	Den funktionelle kildeanalyse (analysemode)

<p>Modul 8 2 lek</p>	<p>Debatten om børnefabriksarbejde</p> <p>Hvad karakteriserede børneliv og fattige børns arbejdsforhold under industrialiseringen (slutningen af 1800-tallet)?</p> <p>Hvem kæmpede for fabriksarbejderbørnenes vilkår og rettigheder i 1870'erne? Og hvilke vilkår rettigheder kæmpedes der for?</p>	<p>Kühle, Ebbe: Danmarks historien i et globalt perspektiv, s. 226-227. Gyldendal 2009 (se slide 5 "Natvægterstaten" i timeplanen i lectio)</p> <p>Kilde: "Socialisterne og børnearbejde" - uddrag af socialisternes første politiske program fra Ole Hyldtoft et. al: "Det industrielle Danmark 1840-1914" s.193-194</p> <p>Kilde: Emil Hornemanns foredrag om børn som indstriaarbejdere på det nordiske industrimøde i København 1872. Fra O. Hyldtoft; "Det industrielle Danmark 1840-1914, s. 194-197. Systime 1981.</p> <p>Modul 8+9+10: timeplan d.11.4.24 (se lectio)</p>	<p>Natvægterstaten</p>
<p>19.4.2 4 Modul 9 2. lek</p>	<p>Børns arbejdsforhold i byen i slutningen af 1800-tallet (fortsat fra d. 17.4.24/11.4.24)</p>	<p>Samme materialer som d. 17.4.24/11.4.24</p> <p>Skriveøvelse: lav en kildeanalyse i sammenhængende skrift.</p> <p>Modul 8+9+10: timeplan d. 19.4.24 (se lectio)</p>	<p>Den funktionelle kildeanalyse (analysemode)</p> <p>Citatbrug, PEEL, sætningsindledere, forbindende udtryk</p>
<p>24.4.2 4 Modul 10</p>	<p>Opsamling på skriveøvelsen</p> <p>Undersøgelse af 'Fabrikslovens' indhold (1873)</p> <p>I hvilket omfang fik Louis Pio (socialisterne) og Hornemann opfyldt deres krav fremsat i debatten om børnefabriksarbejde?</p>	<p>Samme materialer som d. 17.4.24 +1.5.25/11.4.24+19.4.24</p> <p>Kilde: Fabriksloven (1873)</p> <p>Modul 8+9+10: timeplan d. 24.4.24 (se lectio)</p>	
<p>3.5.24 Modul 11 2 lek</p>	<p>Arbejderbevægelsen og Socialdemokratiets kamp for et bedre samfund</p> <p>Hvad var arbejderbevægelsen og hvorfor opstod arbejderbevægelsen i slutningen af 1800-tallet?</p>	<p>Frederiksen, Peter: "Vores Danmarkshistorie", Columbus om Slaget på Fælleden, socialisme og socialdemokrati.</p> <p>Kilde: Louis Pio "Maalet er fuldt" (1872) https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/louis-pio-maalet-er-fuldt-1872</p> <p>Uddrag af Socialdemokratiets principprogram "Gimleprogrammet" fra 1876 (se slide 16 i timeplanen d. 15.5.24/3.5.24) + i linket her.</p>	<p>Diskursanalyse</p>

	<p>Hvilket samfund kæmpede arbejder-bevægelsen for? Hvilke krav til samfundsforandringer var centrale?</p> <p>Hvordan italesatte Louis Pio kapitalisternes adfærd samt arbejderbevægelsens kamp? (undersøgelse af diskurs).</p>	<p>Diskursanalyse. En kort introduktion</p> <p>Modul 11+12: timeplan d. 3.5.24 (se lectio)</p>	
<p>17.5. Modul 12 2. lek</p>	<p>Arbejderbevægelsen og Socialdemokratiet</p>	<p>Samme materialer som d. 15.5.24/3.5.24</p> <p>Modul 11+12: timeplan d. 17.5.24 (se lectio)</p>	